

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt.

Előfizetések és hirdetések helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Helyben előfizethető: a szerkesztőségénél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben. Egyes szám ára 5 kr. o. é.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordautca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, 1-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségénél, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten: Haasenstein és Vogler Urutca 13. Lang et Schwarz, Fördötca 4. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart. Nyilvált sora 20 kr.

Előfizetés

„Kolozsvári Közlöny“-re.

Megjelen naponként egész nagy iven.

Előfizetési árak: egész évre 12 ft o. é. Félévre 6 frt. o. é. Énegyedre 3 „ „ „

Az előfizetések egyenesen a szerkesztőséghez küldendők be.

A „Kolozsv. Közlöny“ szerkesztősége.

— Az osztr. nemzeti bank igazgatósága, mint a „P. Ll.“ távirati tudósítása jelent, Magyarország részére a pesti kisegítő bizottságnak hat millió forint utalványozott. A bank a pesti biztosító alaphoz 200.000 frttal járul. Ezenkívül két pesti pénzügyintézet részére 2 millió forint külön hitel tételét folyóvá, mely összeggel a Magyarország részére oly helyeken, hol fiókok nincsenek, megszavazott hitel összesen 3.900.000 forra rug. A keleti vasút előlegezési üzlete szintén rendeztetett, és azon négy bank, melyekből az előlegezési consortium áll, értesítetett, hogy a magyar pénzügyminiszter nyilatkozta kielégítő levén, az üzlet tényleges keresztvitelének mi sem áll utjában.

Kolozsvár 1873 jul. 3-án.

III.

(K.—G.) A choleraának hrie, valljuk meg őszintén, úgy lepett meg, mint a mélyen alvót egy kártya hideg víz. Felocsudtunk, összeresztünk. Nemelyek úgy gondolkozhattak, hogy oly lopózva terjedő nyavalyánál, mely észrevétlenül, előleges jelek nélkül terjed, nincs szerepe, hatása semmi emberi intézkedésnek, hogy a természetnek vannak egyes romboló forradalmi, melyek valamint egyebűt, úgyi az ember világban is kérelhetetlenül megkivánják áldozataikat.

Annyi kétségkívül áll, hogy a már egyszer kiűtött járványt csaknem lehetetlen feltartóztatni úgy, hogy áldozatokat ne ragadjon magával. Az egészséges alapokon nyugvó közigazgatás tulajdonképi hivatásának szerintünk ott kellene kezdődni, hogy ne csak akkor lépjen fel, midőn már a járvány feltartóztathatatlanul halad előre, hanem működésével lassan-lassan oda hasson, úgy rendezze előkészítőleg a közviszonyokat, hogy a járvány vagy ki se fejlődhessek, vagy lehető szűk körre szorítsassék.

Ha kitört a járvány, hiába kapunk ideoda, fűhöz-fához, a rendelet sem sokat ér, ha eljárásunkban nincs tervszerűen átgondolt rendszer. Például megrendeljük, hogy minden gazda tartsa tisztán házát, takarítsa ki udvarát. Ezek engedelmességek; az éveken keresztül békében nyugvó szemétdombokat, sárfészkeket megbolygatják, mi oly dögleletes légkört teremt, mely szinty hivatgatja a cholera. Azután sok helyütt az a jó természete a népek, hogy kisebb gondjuk is nagyobb, mintsem holmi aprólékos dolgokban az egészség veszélyeztetését látna. Pedig a rossz közélet közé beszorult sártenger, a hetekig egy helyben maradó piszkos víz, kis hidak alatt meggyült piszok fészkek, melyeknek emberi kéztől nem háborított ölében oly gazdag változatosságban tenyésznek a hernyók, rovarok, kukacok, pondrók ezer meg ezer nemei, mind megannyi jó vezetői a miasmáknak, sőt fejlesztői is.

Kolozsvár egészségügyi viszonyai nagyon kedvezők, a szakemberek nézete szerint nálunk a járványok nem fészkelhetik be magukat tartósan, s meg vagyunk győződve, hogy távol is maradna, ha hatóságunk most tapasztalható körültekintő erőlye folytonossá váland.

Legyünk tehát ébren s birjunk tudatával az egészségügy fontosságának, hogy egyeseknek az egészséget veszélyeztető cselekvényét olybá tekintsük, mint a mely az összesség ellen van irányozva. A közhatalóság feladata e tekintetben elől menni, s minden lépésével, intézkedésével tanusítani, hogy

ez ügy közérdekű voltát tartja szem előtt s hogy akarata, képessége is van megvalósítani mindazon intézkedéseket, miket az egyesek rossz akaratának vagy tudatlanságának nem lehet, nem szabad büntetlenül áthágni, hol az egyszerű figyelmeztetés nem használ, alkalmazza a szigorú az egyes polgárokkal szemben, mert utójára ezek is belátják, hogy a hatóság nem saját, hanem az egyesek érdekének megóvása, megvédelmezése tekintetéből nyul, ha kénytelen, a szigorú intézkedésekhez.

A bécsi világkiállításról.

(Brazília.)

Brazília az iparparlota azon osztályai közé tartozik, mely csak a legutóbbi időben küzdött le a berendezés nehézségeit. Brazília kiállítása érdekes nemcsak a nemzetgazdász és a kereskedelmi politika barátja, hanem érdekes a nagy közönség előtt is; mert hiába, az emberi természet sajátja, a távol fekvő és félig ismert államok iránt, az érdekeltség különös kíváncsisággal viselet, Brazília földrajzi fekvését az iparparlotában, könnyen megértetjük az olvasóval. A mint a nyugati kapu tourniquet-it elhagyja, mindjárt balra azon oldalfolyosó az, hol a gyómantgazdag állam területét reggeltől estig megszállva tartja a kíváncsiak egész kis serege.

Zászlókból készített izléses diadalív alatt lépünk Brazília területére. Mindjárt a határon egy kis térkép szerénykedik, mely az 1876-ki philadelphiai világkiállítás tervét ábrázolja. Hisszük, hogy ez alkalommal Brazília is az oldalfolyosó szűk határainál nagyobb téren fog terjeszkedni.

Braziliában teendő látogatásunk elején ki kell jelentenünk, hogy Brazília pár excellence agricultur állam, tehát itt az ipar műveivel szemben a föld terméke van hivatva szerepet játszani. — Brazília termékeinek fő elemeit, a gyapotot és kávé képezik. A gyapotkiállítás különösen izletes. Csepkőbarlangot ábrázol, melynek lefüggő és feltoronyosuló jécezei, oly híven készítették, hogy nem egy látogató tapintási érzékére hat csábító módon; kik csak a felügyelő tiltakozó figyelmeztetése után győződnek meg a csepkővek puhaságáról. A braziliai gyapot hó fehér, s finomságára nézve meghalad minden e nembéli gyártmányt. Igen talpraesett gondolat volt e kiállítás rendezőitől, a kivélti árak táblázatát is kiállítani. Innen tudjuk meg, hogy Brazília 1867 — 68 örvendett legnagyobb gyapot-exportnak, midőn az 47 millió kilóra rugott; de a következő két évben már ismét 10 millió kilóval hanyatlott. — A legutóbbi évek táblázatos kimutatásai, a legkitűnőbb braziliai kávékra sem kedvezők, melyek anyiféle fajtát állították ki, hogy meg sem győztük számlálni. A táblázatok tanúsága szerint, 1868 — 69-ben 238 millió kilóról, a következő két évben 186 kilóra szállott le a kivitel, mely 1870 — 71-ben csak 229 millió kilóra volt képes javulni.

Hagyjuk a tabelláris kimutatásokat, a selyemszöveteket, könyveket, praeparált halakat, s a primitív harci eszközöket, nyilatokat és pánczélokat; keressük fel inkább a szivar gourmanderie sanctuariumát. Hiába keresnénk az európai s ázsiai dohányok között a braziliaihoz hasonlót; a braziliai ében-fekete színe, nemes illata miatt, a dohányok királynéja. Szivarjai is páratlanul feketék. A cigarették fehér papírjaiba burkolt dohány ép oly ellenkező két szint képvisel, mint a fehér ruhába öltöztetett szeresen. A braziliai dohány, cigaretté készítésre felette alkalmas. Azt kell sajnálnunk csupán, hogy a kiállító készlete annyira csekély, hogy a venni kíváncsiak füstszomját nem ohajtsa. — Szivar mellett a téa, isten tudja, hány fajafia s mellettük czukor fénylik óriási süvegekben.

Az újvilágrész sial praktikus emberek. Ha felköltötték maguk iránt a férfiak kíváncsiságát, a nők előtt is maradandó emléket akarnak emelni. Az előbbi szoba a férfi élvezetek birodalma volt, a legközelebbi, melybe most lépünk, a női hiúság idegét ingerli. A legyezők, ékszerek s fejdíszek előtt vagyunk; oly sajátos specialitások ezek, melyiket másutt nem láthatni. Legyezők egészen tolnakból; fehér és vörös keretben a tarka színekkel, leginkább pompázó szárnyasok — kolibrikkel. A hány száz fajja van az apró kis madaraknak, azt most mind egyesítve látjuk, a fűrjnagyságu kolibrítól a a méh kicsiségű; csak a hosszú csőr képes eloszlatni kételyeinket, bogarakkal való rokonságok

iránt. — Az ugynevezett ékszerek is rendkívüli csinosak. Zöld- és aranybajászó bogarakat foglal fémek közé a leleményes braziliai, s oly izlésesen alkot belőlük mellűt, karpereczet vagy nyakláncot, hogy világításnál is versenyez szingardagságuk a smaragdok vagy zafirok optikai kombinációjával. — E szekrény busujáró és internationalis találkozó helye, a hiúság köztársaságban részes Albion zsemlyeszőke hajadona, Itália barnaszemű signorájától kezdve, Magyarország többé kevésbé termetes ténsasszonyáig.

Jerünk a szomszéd szekrényhez. Brazília ásványgazdagsága mindnyájunk előtt ismeretes. Smaragd, rubin, topáz, zafir, grafit és quarz nagy mennyiségben és ritka példányokban található. Unicumként pompáztik közöttük egy nagy darab hegyi kristály: ez oly példány, mely tisztaságában aligha tűr maga mellett versenytársat e világon. — Hogy mikép maradt el e kiállításból Brazília gyémánt gazdag bányái: ez megfajthetetlen titek marad előttünk. A gyémántokat csak a kivételi tabella helyettesíti. Legnagyobb kivitel volt 1867 és 1868-ban (40,883 gramm) a leggyöngébb a francia-poros háború ideje alatt (19650 gramm).

Felotte gazdagon van Brazília a bőr- és a kaucsukgyártás terén képviselve. Szép bőrdarabok vannak kiállítva, eszerzett és nyers állapotban, érdekes a bőrtöltet is, hasonló a tengerei buvár costumejéhez. A kiállított kezyük és cipők tanujelei, hogy Brazília ez iparágban, csak oly előhaladt, mint Bécs a civilisató focusának gunyolt városa. — Az oldalfolyosó szögletpavilonja az erdőtermékeké. Sehol sem terem a diófa annyiféle faja, mint a nevezett államban; azon diófából, melynek butorkészítésre való alkalmazását igen kedvelik, — ily gazdag gyűjteményt sehol sem látunk. E példányok akként állítottak ki, hogy a fahasáb egyik oldala természetes, a másik festett színét hordja. A braziliai diófa, a mienknl sokkal tömöttebb és nehezebb, ennél fogva butorfaragványokra felette keresett. A pavillon keleti oldalfalazatát, egy üserdő képe fűdi, ez szép és hatásos. Közepén szoborminta áll. Abrázolását a főcatalogus elfeledő följegyezni. A minta izléses, de hasonlóval nagy városokban gyakran találkozhatunk. „B.“

Legujabb táviratok.

Zágráb, július 3. Uj-Gradiskában fegyveres törökök megrohanták a keresztények házeit és erővel kellett őket visszaverni. A veszély nagy. A török hatóságok nem akarnak közbenjárni.

Pozsony, július 3. A pozsonyi kisegítő egyetelné Kerkapoly pénzügyminiszter közbenjárására a nemzeti banknál fél millió forinttal biztosítva van.

Bécs, jul. 3. Hírszerint a leemberg-czernovici vasutépítés hitelesítése be van fejezve, és az erre vonatkozó munkálat megvizsgálás végett a kormányhoz fölterjesztetett.

Belgrád, jul. 3. A mai hivatalos lap közzé teszi a pályázati hirdetményt a szerb vasutat illetőleg, az ajánlatok beadására határidőül augusztus 13-ka tájeltett ki.

Klagenfurt, jul. 3. Rudolf koronaherczeg ma délután ide érkezett és a hatóságok valamint a lakosság által tiszteletteljesen üdvözöltetett.

Róma, jul. 3. A Fuldában egybegyűlvő volt püspökök megküldék a pápának a Berlinben ányujtott együttes tiltakozás másolatát. A pápa a kölni érsekhez intézett levélben válaszolt, melyben kijelenté, hogy a legnagyobb bizalmat veti a német püspökökben, kik megóvni fogják tudni az egyház összes jogait.

Minő természetűek azok a cath. alapok?

Jelentése az 1869/72-ki magyar országgyűlési képviselőház bizottságának a vallásallapról.

Megvilágítva **Bacsák Imre** által.

VII.

Mikor arról van szó, hogy az egyházi javak előbb uratlanná tétetni, azután kőtyavetyére, pótyába eresztetni szándékoltnak, midőn tehát mindenkiné a legtermészetesebben eszébe öllik, a „res clamat ad dominum,“ és a kérdés: — kit il-

let tehát az egyházi vagyon? kikerülhetlen, — akkor a t. albizottság a historikai — birtoklevelek — alapítványi okmányok kutatása elől szándékosan megiramodva, holmi modern — a priori teoriákra nem áll hivatkozni, t. i. hogy „az európai államviszonyok, — és hazánk belviszonyai is megváltoztak,“ — hogy „az emberiség kulturájának jelen fokán a vallás ügye az államtól elkülönözendő,“ (de, hogy ezen elkülönözés azután a teljes kifosztás által végrehajtható,) — hogy „most a tudományos és humanisticus intézeteknél az egyházi-rend nélkülözhető“ — (hálaul tehát kifosztandó) stb. p. 13. Ilyen és hasonló szempontok a modern jogállam édenét költőleg festhetik ugyan, de egy historikai jogkérdésnek eldöntésétől igen messze tévednek, mert mint a latin classicus rég megmondta: „Intelligo te frater alias in historia leges observandas putare, alias in pömate. Quippe cum in illa ad veritatem referantur, in hoc ad delectationem pleraque.“ Cicero de Legibus lib. 1. Igen: a t. albizottság által ecsetelt eszményi szempontok egy historikai jogkérdésnek eldöntésére csak annyit jelentenek, hogy a mivel utódok a műveletlen elődök kezéből a vagyont kiragadni, épen a miveltség ürügye által feljogosítva érezhetik magukat.

Ki nem látja, hogy ez nem egyéb, mint a emberi nemzet életében az egyik generációt a másik ellen folytonos megrablásra felfegyverezni? Avagy lehet-e akármely normalis államviszonyok közt — a világon — a birtoktulajdont „a korsszellem“ serpenyőjével mérlegelni? Tehát ilyféle érvek egy „jogtermészeti“ kérdésben egészen heterogének, idegenek, a dologhoz nem tartoznak, semmit sem nyomnak, sőt a hármas törvénykönyv 1 rész 28. cikkének eme szavával: „Jurium possessionarium propri etas ad radicem, atque origine acquisitionis semper est referenda,“ homlokegyenest ellenkeznek. — Ugyanazért, mikor épen az egyház birtoktulajdonjogáról van szó, előretéteik ugyan, de sehogy be nem bizonyítatják, hogy ez az államot, a haszonvétele csak az egyházat illeti. Ez tehát a „petitio principii: a logicának legkiméltlenebb kigunyolása!

Nem lehet félreismerni korunk fosztogatási hajlamát; azt sem kell oly feltétlenül tagadni, hogy a polgárzat szabad fejlődése céljából az államnak a magán birtokra sok szüksége van, ide tartozik a földterhmentesítés, szőlőváltás, telepítvényi ügy, vasuti, sugáru ti kibecslések stb. Azonban valamerre tekintünk, a tulajdonjog nem csupán elvben, de tényleg is a kárpótlási eljárásban elismertetik.

Mikor Talleyrand a francia nemzetgyűlésben indítványozta, hogy az egyházi javak államjvakknak nyilvánítassanak, egy módosítvány logadtatott el, miszerint „az állam tulajdoná“ helyett (appartenance) ez tétellett: „az állam rendelkezésére állnak“ („sont à la disposition.“) (Lásd: Bastiot: „Budget republicaine.“ — Az egyházi javak saecularisatioja, Francia, Spanyol- és Olaszországban. 10. lap.) És akkor az egyházi javak jogtulajdonáról mondta a forradalmi abé Siéyes amaz ismeretes: — „Ti akartok szabadok lenni és még igazságosak sem birtok lenni!“ Vajha a mi forradalmár uraink olvasnák ama egyszerű beszédet, melyben kimutattatik, hogy az egyházi javak elkobzása mind a magán alkotmány, mind az egyetemes államrendszert ellenkezik. (Lásd: „Unsere Zeit“ I. Band p. 231.) Azért a francia convent már 1794-ben szigoruan tiltotta a templomok ezüst edényeinek elidegenítését, mint a melyre az államkincstárnak nincs joga, sem szüksége.“ (Thiers: Geschichte der französischen Revolution von Wilhelm Jordan 9. Theil p. 78.)

A székely pályadíj-alapról XXIV-ik közlemény.*)

Kézdi székialsójárási szolgabíró gyűjtő iven.

Zámber László 5 frt. Somogyi Jánosó Zámber Juliánna 3 frt. Csizsér Farkas 50 kr. Zajzon István lelkész 40 kr. Bálint Antal 10 kr. Voloncs István 20 kr. Solyom Sándor 10 kr. Fel-

*) A Székely Hírlap, Erdély és Nemere tisztelt szerkesztőt tisztelettel kérem e közl. szives átvételére. J. E.

torja községe 1 frt. Györgyjakab Bálint 2 kr. Lukács Ferencz 2 kr. Hamar Ignác 2 kr. Cseh László 1 frt. Sikó Jánosné 2 kr. Hamar Károly 3 kr. Pál Antalné 2 kr. Györgyjakab András 2 kr. id. Lukács János 1 kupa árpát. Lukács Márton 1 kupa árpát. Pál Simon 1 kupa búzát. ifj. Pál Mihály 1 kupa árpát. Ambarus Ferencz 1 kupa rozso. Vargyasi Ignác 1 kupa árpát. Ambrus Dávidné 1 kupa elegy. Balás Márton 1 kupa árpát. Vargyasi Simon 1 kupa árpát. id. Bardocz Antal 1 kupa árpát. Hankó Imre 1 kupa árpát. Györgyjakab Simon 1 kupa árpát. László András 1 kupa árpát. Györgyjakab Antal 1 kupa árpát. Lukács Antal 1 kupa árpát. Fejér Antal 1 kupa árpát. Balázs Antal 1 kupa rozso. Fetés Zsigmond 2 kr. Dombi István 2 kr. Mátis Károly 4 kr. Pánczél Mózesné 2 kr. ifj. Mátys András 2 kr. Török Ferencz 2 kr. Fetés Dénes 2 kr. Dombi Beniamin 2 kr. Fetés József 2 kr. Biró Áron 4 kr. Fetés András 4 kr. Dénes Balázs 4 kr. Dezső András 2 kr. Györgyjakab Dávid 4 kr. Török András 4 kr. Málnási Lászlóné 2 kr. Pánczél Antalné 2 kr. Dezső Pál 6 kr. Dombi Jáfet 2 kr. Urszuj János 1 kr. Mátys Mózes 4 kr. Dénes István 2 kr. Dénes Mózes 2 kr. Gál Zsigmond 4 kr. Tusa János 4 kr. Pánczél Áron 3 kr. Dénes József 2 kr. László József 10 kr. László Farkas 5 kr. László István 5 kr. Lukács András 2 kr. Szabó István 8 kr. Mátis Mihály gabona. Mátis Antal gabona. Dezső Antal gabona. Kiris Miklós gabona. ifj. Gál Mózes gabona. Bartos András gabona. Török Mózes gabona. Léva László gabona. id. Dénes István gabona. Makó Pál gabona. Mátis Gyárfás gabona. Borbándi András gabona. Dénes Izra gabona. Dénes Károly gabona. Bartos Mihály gabona. Fetés Gábor gabona. Fetés Márton gabonát. Vargyasi Ferencz gabonát. 74 kr. Vitályos György lelkész 1 frt. Cseh Demeter 2 frt. Baricz Antal nyug. főhadnagy 50 kr. Felcsernáton közönsége 5 frt. if. Köllönte László 20 kr. id. Rákos András 10 kr. Beke Dénes 20 kr. Domokos Mihály 1 frt. Domokos Tamás 40 kr. Farkas Pál 1 frt. Hollandy János 20 kr. Duló Péter 20 kr. Cseh Dávid 30 kr. Cseh Ferencz 10 kr. Sánta András 10 kr. Sylvester János 20 kr. Alcsernáton közönsége 10 frt. Domokos János 2 frt. Márkosfalva közönsége 1 frt. Márkosfalva birtokossága 5 frt. Mihály Albert 20 kr. Mártonfalva közönsége 5 frt. Domokos Ferencz 2 frt. Demény Ferencz 1 frt. Tinta András 10 kr. Hatolyka közönsége 3 frt. Mátisfalva közönsége 1 frt. Albis közönsége 2 frt. ifj. Bod Ferencz 10 kr. Vas Ferencz 10 kr. Teleki Domokos 10 kr. Bodor Zsig. 1 frt. Gyárfás Gy. 1 frt. Léczfalva közönsége 5 frt. Gyárfás J. 50 kr. Bitai G. 50 kr. Zoltáni Elek 48 kr. Bodor Pál 40 kr. Sándor István 30 kr. Németi Gergely 20 kr. Sorbán Antal 20 kr. Kolosi János 10 kr. Gál Ignác 5 kr. Budai Emilia 10 kr. id. Szabó Elek 2 kr. Gál Miklós 2 kr. Mihály Antalné 4 kr. Szakács Lajos 4 kr. Szabó Dániel 4 kr. Kocsis József 4 kr. Bartha Bálint 4 kr. Hatházi János 5 kr. Sipos Sámuel 10 kr. Sámuel Miklósné 10 kr. Bodó Amalia 5 kr. Bodó

Katalin 5 kr. Bodor Irén 10 kr. Bodor Irma 10 kr. Bodor Ilka 10 kr. Bodó Sándorné 5 kr. Bodó Rozsa 3 kr. Farkas Mihály 5 kr. Deák Zsigmond 2 kr. Vajda Zsiga — Biszok János 2+2 4 kr. Olidán Mózesné — Német Mózes 2+3 5 kr. Fried Adolf 25 kr. Sorbán Lajos 3 kr. Fazakas András 5 kr. Miklós Sámuel 10 kr. Csákány Balázs 4 kr. Antal Imre 5 kr. Török János 10 kr. Bernád Elek 20 kr. Bodó Sándor 20 kr. Rác András 4 kr. Nimeti László 10 kr. Bitai Mózesné 5 kr. Asboth Albertné 1 frt. Kocsis Pál 4 kr. Szakács Ferencz 2 kr. Szabó Mózes 10 kr. Bitai közönsége 1 frt. Maksai József 30 kr. Balykó Antal 10 kr. Balykó Mihály 4 kr. Balykó Mihályné 2 kr. Demeter Ferencz 10 kr. Demeter Elek 10 kr. Demeter István 10 kr. Dombora András 4 kr. Szabó József 5 kr. Szabó János 4 kr. Szabó Mihály 6 kr. Demeter József 10 kr. ifj. Demeter Mihály 10 kr. Bios Elek 10 kr. Csákány Zsigmondné 2 kr. ifj. Csákány József 5 kr. Nagy Boldizsár 10 kr. Demeter János 4 kr. id. Csákány Bálint 4 kr. ifj. Csákány Bálint 4 kr. Csákány Dávidné 3 kr. Demeter Antal 3 kr. Botos Károly 5 kr. Csiki András 5 kr. Szabó József 10 kr. Szabó Ferencz 5 kr. Szabó Dávid 10 kr. Nagy Ferencz 2 kr. Módi Mihály 10 kr. Szabó Ferencz 10 kr. Szabó Antal 10 kr. Szabó József 5 kr. Szabó József felszei 10 kr. Modi Ferencz 10 kr. Csákány Ferencz 4 kr. Maksai Mihály 4 kr. Szabó Mihályné 5 kr. ifj. Bucs Elek 10 kr. Csákány Mihály 10 kr. Gerendi Dávidné 3 kr. Bertalan Sándor 5 kr. Maksa közönsége 5 frt. Kozma Lajos 20 kr. Gocsmán Mózes 12 kr. Tompa Vincze 1 frt. Gocsmán János 20 kr. Kanyó Dávid 10 kr. Gocsmán Mihály 10 kr. Teleki Dénes 6 kr. Antal Ferencz 10 kr. Márk Zsigmond 10 kr. id. Teleki János 10 kr. Hankó Sándor 1 frt. if. Maksai Mózes 10 kr. Bogdán Antal 10 kr. Szabó Elek 10 kr. Jancsó Zakariás 20 kr. Pongrácz Dániel 10.

(Folyt. következik.)

A „Victoria“ biztosító társaság 1873. május hó 29-én tartott hetedik rendes közgyűlésén hozott határozatok.

- 1) Az igazgató választmány, egy a számadást vizsgáló-bizottmány jelentése (a felügyelt 1872-diki évi üzletről, az elemi biztosítási és élet biztosítási számadásokkal kapcsolatosan, és a számadások megvizsgálásáról) helybenhagyólag tudomásul vétetett.
- 2) Az igazgató-választmány és az igazgató-ság a lefolyt 1872. VII-ik üzletévről nézve a befejezett számadások terhe alól felmentetett.
- 3) Az igazgató-választmány jelentése és a számadások alapján, az osztalék 5000 részvény után, részvényenként 10 forintban szavaztatik meg.
- 4) A „Nemzeti“ biztosító társaság folyó üzletének átvétele, és azon társasággal ezen vétel iránt kötött szerződés tudomásul vétetett.
- 5) A társaságnak kezdettől fogva volt ve-

Minden kétségen kívüli tény az, hogy a nemes gr. sanyaru reménytelen életének sajátkezűleg vetett végét; a márt. 5. történet rendőri kutatás, mi őt borzasztóan megrendíté, a bekövetkezett öngyilkosságnak volt kútfeje; mi az akkoron uralgott téves politikai nézeteknek volt kifolyása, és az akkori kormányférfiakat nagy mértékben compromittálta.

A nemes grófnak azon rögeszme vert volt mély gyökeret, hogy ő immár hazájának élni s használni nem képes, és hogy e szerint az élet reá nézve nem csak terhes, de ezen kínos érzelmektől szédül és elviselhetlen.

Ezen rögeszme gyötörte őt folytonosan életének utolsó napjaiban, és azon borzasztó elhatározásra bírta, hogy életének végét vessen.

Ápril 7-dik éjjelén — azon támlaszékben ülve, melyben számtalanszor velem órákig elbeszélgetett, egycsovány pisztolyal, mely legapróbb seréttel volt megtöltve, kivégezte drága életét.

Szokott éjjeli köntöse és bő nadrága volt a grófnak, és kockás selyem kendője kezében, melynek egyik csúcsa keresztüllőve találtatott, világos bizonyítékul annak, hogy ő midőn a lövést — bal szemének szegyezve a pisztolyt — agyveleje felé irányozta — nehogy a hideg vas érintésétől visszajedjen — a pisztoly vasa és balszeme közé selyemkendőjének csúcát helyezte, és így hajította végre azon borzasztó cselekvényt, mely őt drága családjának köréből örökre kiragadta, és az egész magyar hazát eme véghetlen veszteség és legsúlyosb csapás fölötti mély gyászba ejtette.

Az általános gyász, fájdalom, és a milliók siralmas zokogása, mely ezen megrendítő eseményt követte, valóban méltó volt a dicsőült egész életéhez, és azon rendithetlen hű törekvéshez, melylyel ő egész erejét és mindenét hazájának szentelte.

Hogy Széchenyi István sajátkezűleg vetett végét életének, ez mint már mondatott, minden kétséget kizár, és pszichológiai indokokból kimagyarítható.

(Folytatás)

zérigazgatója Galgóczy Károly ur családi körülményei miatti leköszönése, és annak a társaság megalakítása és eddigi vezetése körül szerzett érdemeiért, tiszteletbeli vezérigazgatói czímmel történt kitüntetése; — továbbá vezérigazgatónak, a kolozsvári vezérigazgatók vezértitkára Szász Gyula ur megválasztása; — egyszersmind az eddig ürességek volt főtitkári állásnak is prágai vezérigazgatói vezértitkár Dezsényi József ur személyében történt betöltése; — végre a társaság mostani elnöke id. Hintz György ur leköszönése, — tudomásul vétetett s helyeseltetvén az igazgató választmány intézkedései, üdvözlötet az új vezérigazgató és főtitkár. Egyszersmind id. Hintz György lelépő elnök urnak is — ki mint alapító s elsőbb alelnöki minőségben kezdettől fogva a társaság ügyeivel foglalkozott és tagadhatlanul érdemet szerzett magának, — köszönet szavaztatott eddigi működéséért és e köszönetet jegyzőkönyvileg is kifejezni határozatott.

6) Az igazgató-választmány kiegészítésére szükséglet választások folytán gr. Eszterházy Kálmán az alelnökségre általános szavazattöbbséget nyervén, szabályszerűleg megválasztottnak jelentetik ki.

A választmányi tagságra következő 8. egyén következő szavazattöbbséget kapott: dr. Groisz Gusztáv 308, Máday János 306, Minorich Károly 261, K. Papp Miklós 247, Hajós János 227, K. Biásini Domokos 193, Folly Mihály 139 és dr. Sztós Emil 97 szavazatot. E szerint a négy első rendes, — a négy többi pótválasztmányi tagul megválasztottnak mondatott ki.

A számadás vizsgáló bizottmányi tagságra 10 legtöbb szavazatot nyertek a következők: Pintye József 282, id. Merza Joachim 278, Kállay Lajos 269, Bányai Károly 258, Vikol Antal 248, Gazsi József 230, Wolf János 226, Tamásy Tamás 226, Zattler Mihály 223 és Tömösváry Miklós 184 szavazatot, kik ennél fogva megválasztottnak jelentettek ki.

Külföldi hírek.

Versailles, jul. 2. A nemzetgyűlés elvetette Dufaure indítványát, az alkotmányjavaslatoknak az osztályokhoz leendő utasításait, és elfogadta azon indítványt, miszerint a javaslatok csak a szünet után előzetes tárgyalás végett bizottsághoz utasíttassanak.

— **A persa sah** f. hó 1-én meglátogatta az angol bankot és Gladstonet, a sah elutazása szombati elhalasztatott.

Róma, jul. 2. Az „Italie“-nak sürgönyözik Florenczből, hogy az új kabinet a következő tagokból alakítottat: Minghetti elnökség és pénzügy, Cantelli belügy, Spaventa közmunka, Vigliani igazságügy; Visconti, Ricotti és Scialoja megtartják tárczaikat.

Madridből jul. 1-ről jelentik, Sevillában jun. 27-én, az önkéntesek fenyegető maguktartása s a nép s a katonaság közti összeütközés iránti aggodalom miatt, az ostromállapot kihirdetett.

A „**Pall. Mall. Gazette**“ hagai levelezője határozottan megczáfolja azon közlést, mintha a hollandi kormány hajlandó lenne az atsinakkal békét kötni.

A „**Russ. Invalid**“ jun. 27-ről következő részletek közül, a chivai expedíció előhaladásáról: az orenburgi hadosztály előhada visszavert egy a chivaiak által május 24-én eszközölt éjjeli támadást; máj. 26-án 500 chivai megtámadá a hadosztály hátvédét, azonban visszaveretett. Ugyanazon napon a Mangislaki hadosztálylyal egyesülés létesített. hat ezer chivai menekült Khodzsa-lla közelébeni táborokból, ágyukat hátrahagyván. Khodzsa-lla az oroszok által 27-én elfoglaltatott.

Cubából június 28-dikán New-Yorkba érkezett tudósítások szerint, a fölkelők visszaverettek egy Noevitas várossa elleni támadásban. Egy gőzösnek sikerült ágyukat szállítani ki a fölkelők számára, ama város szomszédságába.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, július 4.

— **T. olvasóinkat** kérjük, méltóztassanak előfizetéseiket mihamarabb megújítani, nehogy a lap küldésében fenakadás trótnéjék.

— **Fogarasy Mihály** erd. róm. kath. püspök ő nagyméltósága canonszerinti látogatásából jul. 1-én érkezett Maros-Vásárhelyre s ott a legnagyobb disszel fogadtatott. Azon nap főkirálybiró méltóságos Mikó Mihály ur vendége volt, hol egyuttal a város és vidék előkelői gyűltek össze.

— **Bölöni Farkas Sándor** jelenleg éppen javítás alatt levő siremlékének már megtisztított alsó részére közelebbről valaki N. A. aláírással írónál jó vastagon ezt írta: Farkas Sándor emlékéhez: A halhatatlanság életadó vizét Csak a költők iszszák, ők izlelik ízét. Mig a földön élte, te már megizlelted, Azért él közöttünk halhatatlan lelked.

Ez szép lehet, s nagy kár, hogy a poeta nem írta ki nevét egészen. Különbö szinte bizonyos, hogy tanuló ifjútól sült ki. Tiszteljük a nemes ifjuság poetai tehetségét, de sokkal jobban tenné, ha papíron gyakorolná magát a versírásban. Az eféle a kegyeletnek nem nyilvánulása, hanem éppen profanálása. A temetőt és sírköveket tiszteletben kell tartani az élőknek, mint leendő hazájukat, az pedig teljességgel nem történik a fák rongálása, s a sírkövek befirkálása és békarcolása által. Az minden jóérzésű embert mélyen sért. Sok sírkövön valóban botránkoztató írka-firkák láthatók. Nem képzelhetjük, hogy telhetik valakinek éfélében kedve, s hogy épen tanuló ifju firkáljon sírköve, azt semmi szín alatt nem lehet megbocsájtani, határozottan elítéljük. Az efélekedé ideje véget vetni. Jó lesz, ha a városi hatóság a temető bejárásához egy pár figyelmeztető táblát tétet, s a fákat, virágokat és sírköveket a nagy közönség oltalmába ajánlja, mint teszik egyebütt, s egyszersmind jó lesz, ha kitiltja onnan a firkáló iskolásokat, kik a vizsgára készüléshelyett sokak emlékének s bánatának kigunyolásán török fejüket csupa meggondolatlanságból s végre ha a temetőt szorosabb felvigyázás alá veszi.

— **Figyelemre méltó.** Propper Fer. a polg. isk. rajz- és szépírás tanára, a nyári szünet alatt tanfolyamot nyit egy rajz, mint a magyar- és német folyóirat rendszeres tanításából. A rajzból, a nevezett tanár gondoskodása után, nemcsak kezdők, hanem azok is nyerhetnek oktatást, kik némi haladást e téren már tettek is. E végre 3 csoportban tartja előadásait a rajzból és egy csoportban a magyar- és német folyóirásból, bármelyik csoportban belépők, csak 2 frt. havidíj fizetnek. A szülők figyelmét felhíva, más rajzkezelőknek és különösen a kereskedő fiataloknak is a legmelegebben ajánljuk ez élvezetes, hasznos s az életpályán kevésbé nélkülözhető tantárgy elsajátítását. A tanfolyam július 4-től kezdődőleg számíttatik. Propper ur lakik külmagyarutca elején a 3-ik szám alatti Grün-féle háznál. Végül, ebből kifolyólag megemlíjük, hogy a tanuláshoz megkívántató mindennemű rajz- s író eszköz Keresztessy Pál üzletében a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árban kapható.

— **A világtárlat** magyar osztályában igen feltűnt Lichtenstein Lajos pesti szerkesztő szekrénye, 10 darab régi cremonai hegedűvel, melyet a jury nagyrétkü unikumnak nyilvánított, s L. Galait szakérő jury-tag csodálkozott rajta, hogy Magyarországon ennyi jeles régi ily hegedűt lehetett összegyűjteni.

— **Közkívánatra.** Salamon János kedvelt népzeneésznök társulata az „Ujvilág“-ban közkívánatra Bécsbe utazásuk előtt még egy búcsu estélyt rendeztek. A csinos helyiség zsúfolva volt vendégekkel, kik többször zajos tapsban nyilvánították meglegedésüket.

— **Értesítés.** Sajnálattal hozzuk a t. közönség tudomására, hogy intézetünkben a folyamatba tett foglalkozásokat s illetőleg oktatást, a városunkban uralkodó cholera-járvány indokából, az intézeti orvos véleménye alapján, további értesítésig megszüntetni kénytelenek vagyunk. A járvány intézetünk növendékeinek még egyikét sem támadta ugyan meg, mindazonáltal a t. szülők teljes megnyugtatása érdekében, tekintettel a beállott hőségre is — szükségesnek tartottuk — legalább a járvány csillapodásáig — intézetünket bezárni. Reményljük azonban, hogy a kényszerült szünetelés rövid ideig tartand, s hogy nemsokára kedves kis növendékeinket teljes számban s jó egészségben ismét együtt láthatjuk. Egyideűleg felkérjük a t. c. szülőket arra, hogy gyermekeiknél esetleg észlelhető legkisebb bajt is figyelmükre méltatni sziveskedjenek. Intézetünk orvosa dr. Török Aurél egyetemi tanár ur (lakik sétátrutzába Veress-féle házában) intézetünk növendékeit érhető bajokban szivesen ajánlja föl szolgáltatát. Végül kérjük a szülőket, hogy gyermekeik egészségi állapotáról alólított igazgató koronként értesíteni sziveskedjenek. Az intézet újból megnyitása napjáról a t. szülők annak idején nyomtatott tudósítások s hírlapok útján értesítendjük. Kolozsvárt, július hó 4-én, 1873.

Szabó Eendre,

igazgató.

— **A tordai országutól** 300 ölnyre beeső veszélyes szagot terjesztő emésztet gödör betetőzése elhatározatott és erre nézve a képviselő a vállalkozónak megszavazta a szükséges anyagokat egyszer mindenkorra, de feltétlenül szabta, hogy a gödör betetőzése előtt mézshalvaggal annak fertőtlenítését hajtsa végre.

— **Nagy hadgyakorlatok** lesznek Lugos körül idei szept. 1-től 15-ig, melyen a jelenleg Debreczenben és Nagy-Váradon állomásozó 51 számú seregred (Karl Ferdinand) továbbá a 61 és 64 sz. sor- s a verseczi és temesvári 61 sz. tartalékredek veendnek részt. Továbbá ugyancsak Verseczen és Temesváron állomásozó 1. sz. huszár s az Aradon és Kis-Szt.-Miklóson állomásozó 4. sz. huszárezredek, a 13 és 18 tüzérezredek amaz 12 üteggel, emez két üteggel.

— **Magyar czigányok** Londonban nagy tetszést aratnak mindenfelé. Berkes bandája e hó 5-én a Floral-Hallban, az olasz opera hangversenyében fog játszani: egy csárdást, a Rákóczy-indulót és egy Strauss-féle keringőt. A hangversenyben Patti, Nilsson és Faure is közreműködnek.

— **A jun. 29-ki földrengést** Ausztria déli részében több helyen is érezték, nevezetesen Klagenfurtban, Insbruckban, stb.

— **Az illavai fegy-intézetben** 17 „javíthatlan” együvé záratott. Ez alkalmat menekülési kísérletül akarták felhasználni. A terv következőképp lett volna végrehajtandó. A munka alkalmával mindegyikük kötelet, éket stb. igyekszik birtokába ejteni, így már az elcsent emeltyüvel a börtönajtót sarkából kiemelik. Az első öt ügyesen megölik, szintugy a másodikát; ezután a kápolna padlására, innen a kápolnába mennek és mielőtt a hajnal hasad, visszanyerték hön várt szabadságukat. Azonban a tizenhét mindegyikének nem tetszett e terv; azért szavazás történt, meg levén előbb állapítva, hogy a kisebbség alá veti magát a többség akaratának E parlamenti eljárásnál 9 a terv mellett, 8 ellene szavazott. A kisebb azonban most sem akart tudni a tervről, e miatt nagy vita keletkezett, mely verekezésben végződött, minek következtében a kisebbség két tagja nagyon megsérült. Ez által az öt figyelemessé lón és a „javíthatatlanok” vasba verelve külön cellákba zártak. A két sebesült az egész tervet elárulta; e miatt vizsgálat rendeltetett el, melylyel a trencsényi királyi törvényszék bízott meg.

— **Egészséges város.** Mint érdekes közegészségügyi adatot jegyeztek fel június 23-ról Gratzban, hogy 83000 lélek közül az napon egyetlen ember halt meg.

481—1873 tan. éln. sz. — Kimutatása a Kolozsvár sz. kir. városban uralgó cholera járvány állásának 1873-ik évi jun. 18-tól kezdve 1873 évi július 4. este 12 óráig.

Helység neve Kolozsvár sz. kir. város	Lakosság száma	A betegség kiterjedése napja	Beteg ma- radt	Szaporod- dott	Összesen	Ezekből		Jegyzés.
						meg- gyó- gult	meg- halt	
Julius 1. 1873.	26,382	18/6	65	15	80	3	13	
							64	
							211	
							48	
							99	

Medgyesi Tivadar,
n. polgármester.

Biasini gyorsutazási menetrendje
1873. márcz. 27-től.

Kolozsvár és Nagy-Enyed között,
mivel a nappali vonat beszünttetett, Biasini gyorsutazása 1873. márcz. 27-től kezdve Kolozsvárról Nagy-Enyedre küldi gyorskocsiját, még pedig oly formán, hogy Kolozsvárról reggel 8 órakor minden nap indulva d. u. 4 1/2 órakor Nagy-Enyedre érkezik, Nagy-Enyedről Kolozsvárra estvéli 10 órakor indulva, reggeli 8 órakor Kolozsvárra érkezik. Ezen meneteken kívül lehet Kolozsvárról Nagy-Enyedre d. u. 4 órakor is indulni, ugyszintén Nagy-Enyedről éjjeli 3 órakor Kolozsvárra indulhatni, csak hogy ezen menetekenél Felvinczről N.-Enyedig és N.-Enyedről Felvinczig a vasutal kell utazni.

Egy személy ára 30 font szabad podgyászszal Kolozsvárról N.-Enyedig vagy vissza az első és közbülső Coupeba 5 frt, hátulsó Coupeba 4 ft 50 kr. tulsuly 5 kr. Tordáról Nagy-Enyedig vagy vissza első vagy közbülső coupéba 3 frt — hátulsó coupéba 2 frt 60 kr. tulsuly 2 1/2 kr. — Felvinczről N.-Enyedig vagy vissza 1 frt, tulsuly 1 kr. fontonként.

Felvételi iroda Nagy-Enyeden Vágó Ferencz szállodájában.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.
Jul. 2-ről. 1873 5% metaliques 67.15. nemzeti kölcsön 72.35. 1860-diki államkölcsön 102. — Bankrészvények 972. Hitelrészvények 227. — London 110.30. Ezüst 108.75. Cs. kir. arany —. —. 20 frankos arany 8.85. 1/2 Földtehermentesítési kötvények: Magyar 76. —. Temesi 74.50. Erdélyi 74. —. Horv. Szlavon.

Nyiltér.

[1—60]

Titkos betegségeket és tehetetlenséget (elgyengült férfierőt)

ugyszinte hugycsőszűköléseket, magkiömléseket gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

Dr. Handler Mór

orvos- és sebésztudor, szülész és szemész.
Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.
Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám, I-ső emelet 14. sz.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

Felelős szerkesztő Sándor János.

Értesítésül azoknak, kik fogakat szükségelnek.

Több oldalról jött felszólítás folytán van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy működésemet mint **hatóságilag engedélyezett fogművész**, tetemes idő óta megint elkezdém, s hogy szívesen kész vagyok e szakmába vágó műteteimmel mindazoknak, kik bizalomteljesen fordulnak hozzám, hasznukra lenni. A fogművészet terén behozott legújabb nagyfontosságú találmányok, úgy nagy előhaladásra mutató találmányok, javítások, úgy eljárási módok által, miket tökéletesen sajátomná tennem sikerült, ma már lehetségessé vált teljes és részletes fogsorokat, zománcból (émaiból) vagy vulkanitból készítve az eddigelő szokásos rugó tollak és csipetők nélkül, elállítani u. n. légnymás folytán tapadó fogsorok (Luftdruck-Adhaesions-Gebisse). Általában a fogművészet modern műtetelei segítségével, ha azok a kellő szakavatottsággal és ügyességgel vitetnek végbe — a cél: a természetes fogakban szenvedett károknak és hiányoknak pótlása, sokkal nagyobb mérvben és fokban érthetik el, mint ennekelőtte.

A vidéken tartozkodó fogakat szükségelő egyének, az e czélből történő lakó városombani tartozkodásuk alatt előleges értesítés után ohajtásra saját nagyszabeni házamban találhatnak megelégedésükre szolgálandó lakást és ellátást. Azoknak egy teljes fogsorral 1 nap alatt, egyes fogakkal pedig 1 egész 2 óra alatt szolgálók.

Nagyszabon, 1873 július.

Schwabe Frigyes
fogművész és ékszerész.
Disznódi utca 18 sz.

(367)

2—6

Elmélkedő orvosok,

alopathák és homöopathák, az általa meggyógyultak naponta szaporodó bíráta szerint, a **lélegző** (torok és mell) és **emésztő** szervek (gyomor, máj, végbél, aranyér) valamint az **idegrendszer** (hypochondria, aszkor) betegségeiben, általános és különös **gyengeségi állapotban** (magkiömlés, tehetetlenség) a **Humboldt Sándor** indítványára behozott

dr. Sampson-féle **Coca-készítmények** (német gyógytári árszabály szerint üveg és doboz számra 1 tallér) oly fényes eredményeket eszközöltek, hogy minden hasonló betegségben szenvedőknek a legmelegebben ajánlhatók. Különös ismertetésül dr. Sampson tanár „**Szerencsen gyógyszer-tára**” Mainzban, valamint bizományos gyógyszer-tárai is (Főraktár Ausztriára nézve **Haubner Edénél** Bécsben, Magyarországra nézve **Török Jozsefnél** Pesten, **Pecher J. E.**-nél Temesvárt, **Fürst Józsefnél** Prágában) tudományos értekezletet felőle ingyen és bérmentesen küld.

806 16—30

Főnyeremény esetleg **360,000** mark új német pénz-láb szerint.

Serenese **JELZÉS.**

A nyereményekért jót áll az állam

Meghívás részvételre

Harnburg város által garantirozott nagy pénz-lotteria **nyeremény-esélyeiben**, melyekben több mint **6 millió 650,000** markot

biztosan nyerni kell.

Ez előnyös pénz-lotteria, mely tervszerűleg 80,700 Loosból áll, nyereményei következők: 1. nyeremény esetleg 360 ezer mark új német pénz-láb szerint vagy 120,000 f. porosz tallér, különösen f. mark. 200,000, 100 ezer, 75,000 50,000 40,000, kétszer 30,000, 25 ezer, háromszor 20,000, háromszor 15,000, hatszor 12,000, tizenháromszor 10,000, tizenegyszer 8 ezer, tizenkétszer 6000, harminckétszer 5000, háromszor 4000, hatvanöttször 3000, kétszáz négyszer 2000, négyszáz tizenkétszer 1500, 1200 és 1000. nyolczszáz kilenczvennégyezer 500, 300 és 200, 19,808-szor 110 és 100, 22 ezer 322-er 50, 20, 15, 10 és 5 mark, s ezek néhány hónap alatt hét osztályban mulhatlanul kihúzatnak.

A második nyeremény-huzás hivatalosan f. é. **július 16-ra** határozottatott, melyre

egy egész ered. sorsj. ára csak 6 ft o. é. egy fél „ „ „ 3 ft o. é. egy negyed „ „ „ 1 ft 50 kr. bankjegyekben, s ez az államtól garantirozott eredeti Loosok (nem eltított igérvények) az összeg bérmentes beküldése mellett szétküldetnek a legtávolibb vidékekre is.

Minden résztvevő az eredeti sorsjegy mellett az áltam bélyegével ellátott tervezetet is kap **ingyen** és huzás után **azonnal** felszólítás nélkül megküldetik neki a hivatalos kisorsolási lajstrom.

A nyeremény-pénzek kifizetését és szétküldését én eszközölöm egyenesen az illetőknek pontosan és szigoruan titkot tartva

Forduljanak tehát Megrendeléseikkel bizalommal id. HECKSCHER SÁMUEL bank- és váltó-házához **Hamburgban.**

865

1—3

789 11—12

Margitszigeti gyógyfürdő

Budapest főváros közvetlen közelében.

35° R. meleg artézi forrás — Porzellán és márvány kád- ugy közfürdők zubany készülékkel — nagyszerű kert — kitünő lég — 200 teljes kényelemmel berendezett szoba — társalgási terem — kül- és beltöldei lapok — naponta zene.

Kóralakok, melyek ellen a Margitszigeti hév-víz kedvező eredménnyel használtatott:

Köszvény — az ízületek, az izmok, a csontbántalmak és ideg hüvelyek idült csúzza, idegbetegségek és pedig a) csúz, köszvény, erőművi behatás, ólom mérgezés, hagymáz és diphteria után fellépő hűdések, b) zsabák, c) görcsös állapotok, d) méhszendi bajok, — görvélykór mirigy dagokkal és genyedéssel — idült bőrbetegségek — csontbántalmak, angolkór, csontszú — izületi bajok — fekélyek és külsértéseket követő elváltozások: fájdalmas hegek, merevség, hűdések — hügykövek és vizelleti nehézségek — méh és hüvely bántalmak, méh tömület, hószámi rendellenesség s a t.

Bérleteknél, úgy a fürdő és menetjegyeknek együttes váltásánál árelengedés adatik.

A Szigeten lakók úgy a fürdő mint a menetjegyeknél előnyben részesülnek.

A fővárossal óránként kétszer gőzhajó közlekedés.

1873. nyári idény megnyittatik május 1-én.

Megrendeléseket lakásokra átvesz a Margitszigeti felügyelőség a Margitszigeten, utolsó posta Ó-Buda.

A Margitsziget igazgatósága.

(Utánnymomat nem díjaztatik.)

Demjén László

m. k. egyetemi könyvtárosnál Kolozsvártt megjelent és általa minden könyvkereskedésben kapható:

Kolozsvár története.

Oklevéltárral. (I.) Ös-, ó- és középkor. (513. Kr. e — 1540. Kr. u.)
Egy külön kötet világosító rajzokkal. (36 tábla.)

Irta Jakab Elek,
Ára 10 frt. (328)

E minden tekintetben nagy, epochalis munkát itt hosszasan dicsérgetni és ajánlani feleslegesnek tartom, csak annyit kívánok megjegyezni, hogy Kolozsvár városi munka kiadásával magának maradandó emléket emelt Siessen tehát e város értelm. közönsége, e munkát pártfogása alá venni és terjesztetni, hogy a nagyszorgalmu és szaktudós íróa minél több kedvet öntsön e munka folytatására, melynek legérdekesebb része az ujabkor története lesz. A ki megszerezte magának ezen 3 részből álló első kötetet, az bizonyára érdeklődéssel fogja lapozgatni és benne bvárkodni, s a folytatásait minden áron megszerezze magának.

Szekely oklevéltár.

Kiadja a m. történelmi társulati kolozsvári bizottsága, szerkesztette **Szabó Károly.**

I. kötet 1211 — 1519. 1872 Ára 2 forint.

GÁMÁN JÁNOS ÖRÖKÖSEI KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvártt, főtér br. Bánffy-ház, és központi irodája

KERESZTESY PÁL PAPIRÜZLETÉBEN

főtér, Gyulay-ház, felvállal mindennemű

könyvnyomdai munkákat.

Alólírt könyvnyomda tisztelettel tudatja a helybeli és vidéki t. cz. közönséggel, hogy újonnan felszerelt és izletes betükkel ellátott nyomdája azon kellemes helyzetben van, hogy mindennemű **nyomdai megrendelést** u. m.:

könyvek, bármely hazai nyelven, körözvények, rovatos iven, árjegyzékek, számlák, falragások, név- és meghívójegyek, gyászhirek, baromútlevelek, vásárczédulák stb. stb. a lehető legjutányosabb árak, gyors és pontos szolgálat mellett.

A LEGÚJABB MINTÁJU NÉVJEGYEK 100 DARABJA **1 frt.**

Felvállal könyvnyomdai munkát is.

HIVATALOS MUNKÁKRA NÉZVE

a nyomda — miután Keresztesy Pál papir-üzletével és ez viszont a nyomdával egyesült — biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a papirok a legelső papir-gyárakból szereztetnek be. és azok a **hivatalos munkákhoz valódi gyári áron számíttatnak**, a **legsükségesebb mintázatokból kész raktárt tart**, a meglevőket postafordultával, a szokatlan formájukat pedig a legrövidebb idő alatt elkészíti.

Minden megrendelést kérünk egyenesen a nyomdába küldeni, hol a legnagyobb pontosság biztosított.

97—*

Gámán János örökösei könyvnyomdája.